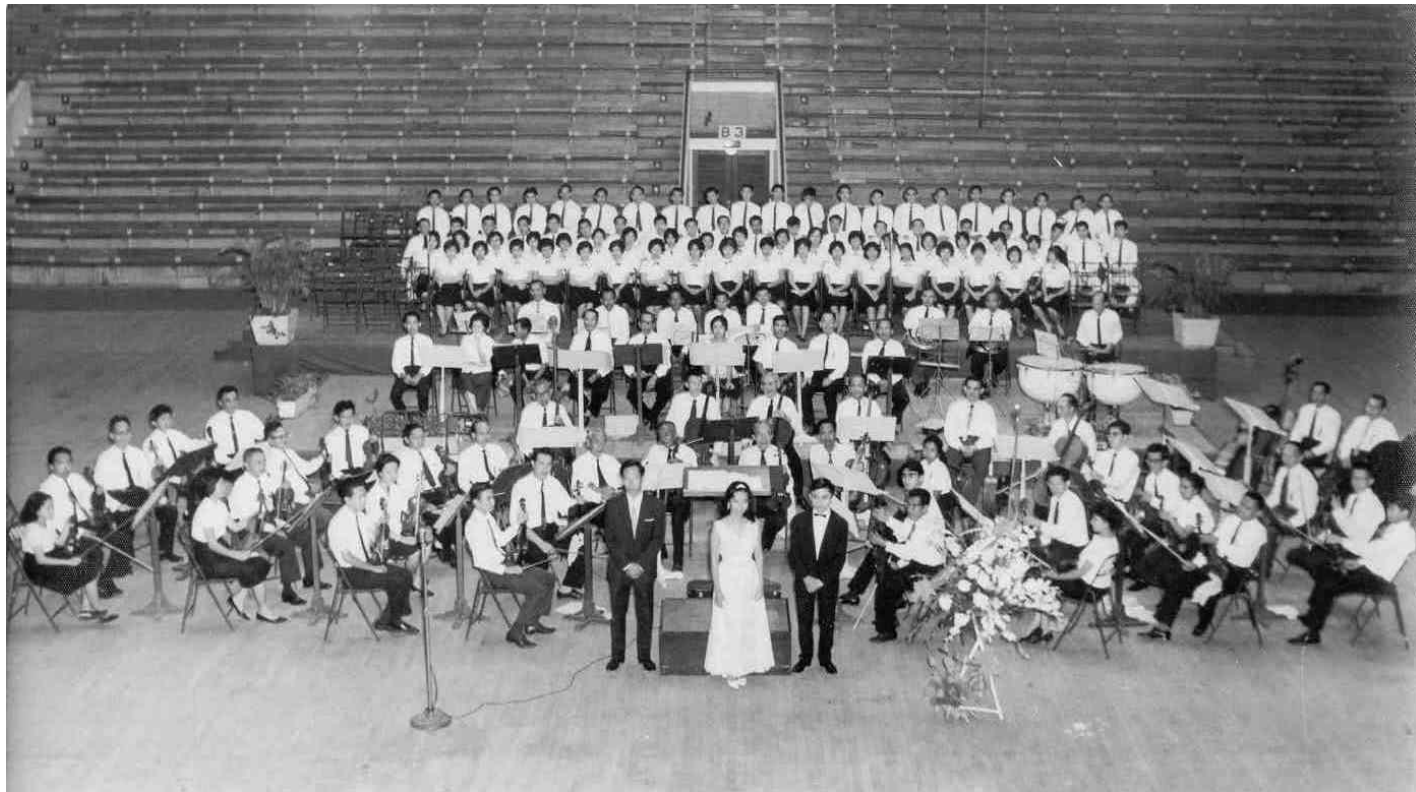

Het Amateur Orkest van Djakarta

Inleiding

De keuze van dit onderwerp kwam omdat dit verhaal zo mooi illustreerde hoe snel een triomf kan omslaan in een nachtmerrie door een coup.

Het Amateur Orkest van Djakarta (DAO)

Op 15 oktober 1964 speelde het Amateur Orkest van Djakarta in het hoofdstadion van het sportcomplex van Djakarta. Hierin speelden mijn vader en ik mee op cello. We zitten tweede rij in het midden. Dit orkest bestond ca. 15 jaar en was in die jaren gegroeid van een klein kamerorkestje tot een volwaardig symfonieorkest.

In de beginjaren oefende dit orkest in de voorgalerij van ons huis aan Djalanteuku Umar 13. De grootste toename was in de laatste 5 jaren mede door financiële hulp van BAPERKI (Badan Permusjawaratan Kewarganegaraan Indonesia) een massa organisatie die tot doel had het integreren van personen uit verschillende groeperingen in de Indonesische samenleving met de Indonesische nationaliteit. Hoewel het oorspronkelijk niet gefocust was op Chinese groeperingen bleek de meerderheid toch uit 'peranakan' groeperingen te bestaan zoals PERWITT (Persatuan Warga Indonesia Turunan Tionghoa), PERWANIT (Persatuan Warga Indonesia Tionghoa) en PERTIP (Perserikatan Tionghoa Peranakan). Ook was de opzet niet uitgesproken politiek rechts of links. Later probeerde echter de ambassade van de Volksrepubliek China er een steeds grotere vinger in de pap te krijgen. Zo werden de orkestleden geregeld uitgenodigd voor activiteiten op de ambassade.

Op 15 oktober 1964 was het orkest zo groot geworden dat het niet langer paste in de "Gedung Kesenian" (ook vroeger bekend als Schouwburg Weltevreden) van de stad Djakarta. Daarom werd er uitgeweken naar het hoofdstadion van het sportcomplex dat de naam had gekregen: "Gelora Bung Karno Stadion Senajan".

Op de foto staan vooraan van links naar rechts:

Een violist, Lie Eng Liong (Adidharma), Irawati Soediarso een pianiste, en Oey Tjong Lee (Rudy Laban) een pianist. Met dank aan Irmajanti Muliadi een nicht van Lie Eng Liong voor de correcte

namen. Irawati Soediarso speelde samen met Oey Tjong Lee (Rudi Laban) het concert voor 2 piano's van W.A. Mozart. De dirigent was in dit geval Lie Eng Liong (Adidharma). Bij het viool concert van Max Bruch speelde Lie Eng Liong viool en was Oey Tjong Lee de dirigent. Het merendeel van de orkestleden waren Chinese Indonesiërs. Het koor bestond uitsluitend uit Chinezen en er zongen zelfs leden van de Baperki Universiteit (Universitas Res Publica) en de Chinese Ambassade mee. Het concert was zo'n succes dat het zelfs op de Nationale TV kwam, met als resultaat dat de orkestleden op straat werden herkend en geprezen.

Een jaar later had inmiddels de communistische coup van 30 september 1965 plaats gevonden en was Baperki verboden, de Baperki Universiteit in brand gestoken, en de leden van Baperki gevangen gezet zonder enig vorm van proces; alles onder de beschuldiging van meehelpen met de communistische coup. Deze beschuldiging of zelfs maar enige relatie tussen Baperki en de communistische partij is echter nooit bewezen.

Ook van de orkestleden waren sommigen opgepakt en gevangen gezet. De anderen waren naar China gevlucht of probeerden zoals mijn familie naar Nederland te komen. Daarbij hadden diegene die naar China gevlucht waren dubbel pech immers ze belandden daar midden in de Culturele Revolutie. Een voorbeeld was dr. Sie Boen Liep, een internist en violist. Hij was de grote organisator van het Amateur Orkest die van het begin erbij was geweest. Het laatste wat we van hem hebben gehoord was dat hij niet meer viool mocht spelen en dat zijn viool kapot geslagen was.

Nawoord

Lie Eng Liong bleek niet alleen door zijn familie naam Lie, maar ook volgens ons stamboom onderzoek nog een ver familie lid te zijn via mijn grootmoeder aan vaderskant Lie Tien Nio.

“Irmajanti Muliadi: Lie Eng Liong, Adidharma, is my father's cousin; son of Lie Soen Liang. He's over 80 now, but still teaches violin. [October 16, 2012 at 11:51pm](#)”

Toentertijd hebben mijn vader en ik daar geen aandacht aan besteed.

Lie Eng Liong 2012 toegestuurd door Irmajanti Muliadi genomen op de bruiloft van zijn kleindochter.

In ons archief vond ik nog een foto van de beginperiode van het Amateur Orkest omstreeks 1953. Het aantal orkestleden was nog dusdanig klein dat de repetities in de voorgalerij van het hoofgebouw van het huis van mijn oma Tan Tjoen Lee aan de Djalan Teuku Umar no 13 konden worden gehouden.

Op de eerste rij zit in het midden de dirigent Tordasi, naast hem aan de linkerkant is dr. Sie Boen Liep de organisator van het begin. Uiterst links mijn vader Louis Kan.

Een leuke anekdote uit die tijd: De dirigent stond zoals ze nu zitten dus

uitkijkend op de voortuin. Nu had mijn oudste broer de gewoonte om op het grasveld in de voortuin op de maat te dansen en ook de maat te dirigeren. De dirigent werd door dit zodanig afgeleid dat hij van slag raakte. Mijn broer moest ogenblikkelijk stoppen.

Een speciale uitvoering van het DAO in het kader van de 15e verjaardag van het "Tjandra Naja" weeshuis het vroegere "Sin Ming Hui op 31 januari 1962.

Lijst van spelers in 1962

SUSUNAN ORKES SIMFONI
ORKES AMATIR DJAKARTA
Dirigen: **LIE ENG LIONG**

SOPRANO : Eveline Tjhauw	BASSO : 1. Jap Djoë Hin 2. Lim Boen San 3. Oei Giok Hwat
BIOLA I : 1. Annie Liong (w) 2. Jap Siang Keng 3. Jeanne Liem (w) 4. Masri Maris 5. Oei Tjeng Lian (w) 6. Dr. Sie Hok Liang 7. Tan Jang Han 8. Dr. Tan King Poo 9. Thio Djin Hui 10. Thio Djin Tjin 11. Tukidjo, R.	KLARINET : 1. Oei Eng Tjiang 2. Tjie L.H. 3. Tjao Lien Ken 4. Tjio Peng Hwee
BIOLA II : 1. Djulaesih (w) 2. Emma Wee (w) 3. Hioe Mien Tjoeng 4. Jeanne Oei (w) 5. Jo Lien Hwa (w) 6. Jung Ching Sueh 7. Khang Sui Muk 8. Leng Siu Kui 9. Liu Kuo Wen 10. Mak Soek Fan 11. Sisjadi 12. Oei Kho San 13. Tan Fan Sen 14. Tio Wei Chao	FLOTO : 1. Gouw Kian Djoë 2. Liang Ie Ken
BIOLA ALTO : 1. Bujung Arifin 2. Karim Nun 3. Liem Kong Tjiauw 4. Thio In Lok	HOBO : 1. Usman Musa
CELLO : 1. Ambrocio Bernardo 2. Mr. Kan Hay Liang 3. Dr. Sie Boen Liep 4. Thio Kang Giok 5. Dr. Tio Tjiong Lok	TROMPET : 1. Lie Hauw 2. Rachmat Lubis 3. Soumokil, Pierre L.
	HORNO : 1. Olmoguez, C. 2. Tan A Hoy
	TROMBONE : 1. Nero 2. Sakimun 3. Sapri
	SAXOPHONE : 1. Oei Ie Tiong
	PIANO : 1. Sho Tjoeng Ie (w)
	TAMBOUR : 1. Gouw Pak Hong
	TIMPANI : 1. Domingo Roda

☆

Korsi: **E 14** No: 70

UNDANGAN:

KONSER SIMFONI
dengan
PADUAN SUARA
(Pimpinan LIE ENG LIONG)
diadakan oleh Orkes Simfoni: „ORKES AMATIR DJAKARTA“
Tanggal: 31 DJANUARI 1962, Hari: Rabu
Waktu: 20.00 TEPAT
Tempat: Gedung KESENIAN, Pasar Baru

HARGA: Rp. 100.—
(Sudah termasuk Pajak Tontonan, Bea Meterai dan Pesan tempat).

Penjelenggara:
Panitia Ulang-Tahun, ke XV
Panitia Asuhun „TJANDRA NAJA“
Major **SOEJONO SOERJOSAPROETRO**
Ketua
SIN MING HUI
Ketua
Amfian „TJANDRA NAJA“

PERHATIAN :
Undangan ini harus dibawa.
Undangan tidak dapat dikembalikan.
Berlaku untuk SATU orang pada tanggal tersebut diatas.
Pintu masuk ditutup pada jam 19.45.

Keng Po 2462-61 — 2 x 275

KONSER SIMFONI

dengan

PADUAN SUARA

Dalam rangkaian peringatan Ulang Tahun ke-XV
Panti Asuhan „TJANDRA NAJA“
(d/h „Sin Ming Hui“)
DJAKARTA

jang akan diadakan pada tanggal 30 dan 31
Djanuari 1962 di Gedung KESENIAN, Pasar
Baru, Djakarta.

Lebih djauh lihat atjara Konser di lain bagian
dari buku ini.

ATJARA:

Konser Simfoni dengan Paduan Suara.

Pimpinan : Lie Eng Liong

Soprano : Eveline Tjiauw

1. DICHTER UND BAUER — Ouverture
F. v. Suppé
2. LA FERIA — Suite
a. Los Toros P. Lacomé
b. La Reja
c. La Zarzuela
3. KAISER WALZER — Walz
J. Strauss

ISTIRAHAT

4. NJANJIAN TUNGGAL oleh: EVELINE TJIAUW
a. Oh Angin — C. Simandjuntak
b. Kisah Mawar di Malam
Hari — Iskandar
c. Il Bacio — L. Arditi
5. PADUAN SUARA
a. Rajuan Pulau Kelapa — Ismail Mz.
R. A. J. Sudjasmin
b. Madju tak Gentar — C. Simandjuntak
R. A. J. Sudjasmin
c. Ati Radja — N. Varvolomoyeff
(Lagu daerah Makasar)
d. An der schönen blauen
Donau — Walz
J. Strauss

DJIKA PERLU ATJARA INI DAPAT DIUBAH.

KATA PENDAHULUAN

Orkes Simfoni „ORKES AMATIR DJAKARTA“ „ditelurkan“ oleh Sdr. Dr. Sie Boen Liep dalam tahun 1948. Sedjak waktu itu Orkes tersebut mengalami perubahan nama beberapa kali hingga digunakannya nama sekarang ini.

Idee jang terbenam dalam alam pikiran para penegak orkes ini ialah, bahwa bukanlah soal nama jang dipentingkan, tapi mutu dan komposisi orkes itu sendiri.

Dalam hal mutu dengan gembira dapat diwartakan, bahwa orkes ini telah mentjapai kemajuan² pesat. Antara dirigen² jang banyak membantu orkes ini ke arah kemajuan² dapat disebut disini Sdr² : A. Grosz, Konomenko, H. Tordasi, Lim Kek Tjiang dan kini Lie Eng Liong.

Mengenai komposisi dapat diberitahukan, bahwa djika djumlah pemain dahulu terdiri atas lk. 25 orang sadja, sedangkan sebagian besar dari pemain tiup dan bas terdiri atas tenaga „bajaran“ bangsa Eropa maka kini seluruh pemain terdiri atas bangsa² Asia seluruhnja, sedangkan djumlah pemain ialah lk. 54 orang dengan alat² jang sudah dapat disebut suatu Orkes Simfoni.

Konser terachir jang pernah diberikan ialah dalam bulan Nopember tahun 1960 dan Djanuari 1961. Konser² ini selainnja diselenggarakan dengan tudjuan amal, pun ditudjukan untuk memupuk rasa seni pada para pendengarnya, terutama pemuda-pemudi. Begitulah diadakan hubungan erat dengan Departemen Pengadjaran, Pendidikan dan Kebudayaan, guna menjelenggarakan konser² untuk mahasiswa dan para peladjar sekolah menengah.

Adapun para pemainnja seluruhnja terdiri atas tenaga suka rela (amatir) jang terdorong oleh perasaan seninja dan keinsjafan akan kewajibannya dalam masyarakat kita mentjurahkan tenaga mereka guna kebaikan masyarakat itu, dari mana mereka merupakan sebagian daripada masyarakat itu sendiri.

Pekerdjaan mereka sehari-hari amat beraneka-warna, dari mahasiswa-mahasiswi, pemborong, pedagang, industriawan, buruh, direktur sekolah, musici sampai pengetjara (juris), doktor umum, doktor bedah dan doktor paru².

Sebagai kata² penutup, kami seruhkan kepada seluruh masjarakat pada umumnya dan para penggemar musik pada khususnya, supaya tetap memberikan sumbangan² baik berupa materil maupun moril pada usaha² kami, demi kepentingan masjarakat kita sendiri.

Terima kasih.

Pengurus Orkes Simfoni
„Orkes Amatir Djakarta“.

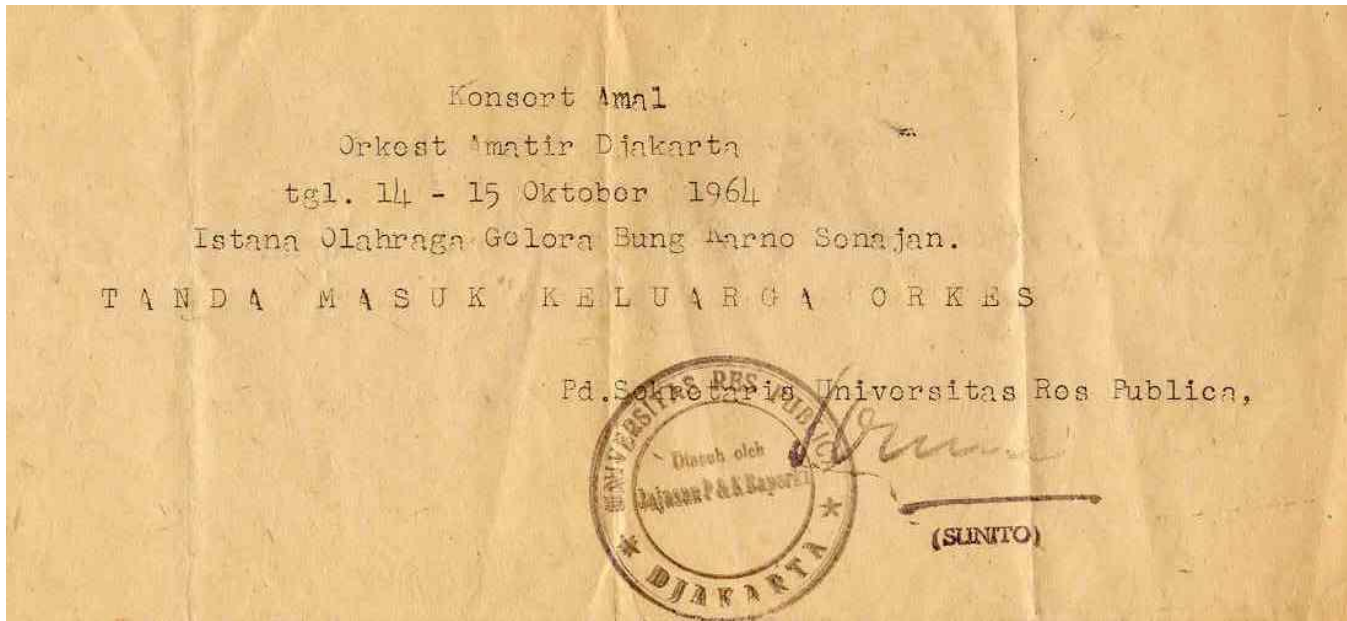
Djakarta, 7 Djanuari 1962.

Inleiding en historie in het programmaboekje:
Hierin wordt vermeld dat de stichter dr. Sie Boen Liep is.

Dirigenten: A. Grosz, Konomenko, H. Tordasi, Lim Kek Tjiang en nu Lie Eng Liong.

Het orkest is begonnen met ca. 25 spelers en in 1962 had het 54 spelers met verschillende achtergronden van studenten, handelaren en artsen..

Toegangskaat voor familie van de spelers voor het boven beschreven concert in het hoofd stadion in 1964.

N.B.:
Dit artikel is eerder in verkorte versie gepubliceerd als Foto met Verhaal nr. 2 op www.CIHC.nl